

дозволяє порівняти власні методи з іншими, отримати об'єктивну оцінку своєї роботи.

Ефективність цих складових залежить від контексту: інституційної підтримки (фінансування, доступ до ресурсів), внутрішньої мотивації викладача та зовнішніх умов (наприклад, робочого навантаження). Комбінація кількох методик наприклад, самоосвіти, рефлексії і менторства сприяє якісному професійному розвитку особистості.

Професійний саморозвиток важливий у сучасному світі, де технології та вимоги до фахівців швидко змінюються. Він дозволяє залишатися конкурентоспроможним, адаптуватися до нових умов і реалізовувати свій потенціал. Це не одноразова дія, а постійний процес, який залежить від ініціативи самої людини.

Список використаних джерел

1. Генсерук Г. Р. Цифрова компетентність як одна із професійно значущих компетентностей майбутніх учителів. *Open educational e-environment of modern University*, 2019. № 6. С. 8–16.
2. Зязюн І. А. Неперервний розвиток і саморозвиток педагогічної майстерності вчителя у післядипломний період. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців : методологія, теорія, досвід, проблеми*, 2022. № (29). С. 13–23.
3. Сухомлинська О. В. Українська педагогіка в персоналіях. Х. : Либідь, 2005.

ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА СИСТЕМУ ОСВІТИ

Генсерук Галина Романівна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інформатики та методики її навчання,
Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка,
genseruk@tnpu.edu.ua

Грод Інна Миколаївна

кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри інформатики та методики її навчання,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
grodin@tnpu.edu.ua

Нові технології приносять величезні можливості, але вони також приносять із собою складні дилеми, які потребують глибокого осмислення та обговорення. В рамках навчання зараз необхідно будувати мости між минулими утопіями та новими реаліями. Тема безпеки використання штучного інтелекту в процесі навчання учнів неймовірно актуальна і викликає глибокі роздуми. При всій потужності та потенціалі, який надає сучасний штучний інтелект, ми також повинні враховувати важливі аспекти, пов'язані з етикою, конфіденційністю та цілісністю даних. Мета – вміти знаходити рішення, які сприятимуть гармонійному розвитку нашого цифрового суспільства.

Навчання за допомогою штучного інтелекту має багато позитивних моментів. Це дозволяє індивідуалізувати освітній процес, адаптувати матеріали під рівень знань та потреби кожної особистості. Однак у зв'язку з цим виникають питання про те, як забезпечити захист персональних даних студентів, як запобігти неправомірному використанню отриманої інформації.

Штучний інтелект (ШІ) є однією з ключових інновацій сучасності і його роль в освіті не можна недооцінювати. Все більше і більше студентів будуть користуватися перевагами, які надає штучний інтелект у їхньому навчальному процесі.

Перевага допомоги штучного інтелекту для студентів полягає в доступі до індивідуального навчання. Завдяки штучному інтелекту вони можуть отримувати персоналізовані матеріали та уроки, які відповідають їхньому рівню знань, потребам та особливостям навчання. Штучний інтелект здатний аналізувати дані та визначати найефективніші методи та підходи до навчання, дозволяючи кожному розвиватися відповідно до своїх здібностей та темпу.

Водночас ШІ стимулює активне та інтерактивне навчання. Деякі платформи, які використовують штучний інтелект, пропонують студентам брати участь в інтерактивних завданнях, симуляціях та іграх, які сприяють глибокому розумінню матеріалу та підвищують їх залученість. Таким чином, освіта стає більш захоплюючою та привабливою, що сприяє кращим результатам та мотивації.

Ще одним важливим аспектом впровадження штучного інтелекту в освіту є пошук та аналіз великих обсягів інформації. За допомогою штучного інтелекту студенти можуть ефективно шукати та фільтрувати потрібну інформацію, полегшуючи процес дослідження та скорочуючи час, необхідний для отримання знань у певній галузі. Штучний інтелект також здатний забезпечувати об'єктивний аналіз та оцінку наукових статей, що сприяє якісному написанню та дослідженням студентів. Штучний інтелект зараз повсюдно використовується в розробці програмного забезпечення, тестуванні, кібербезпеці тощо. Вже з упевненістю можна сказати, що він став однією з найважливіших частин галузі.

Серйозне питання полягає в тому, як можна буде контролювати таку величезну силу. Саме для цього нам потрібно приділяти особливу увагу навчанню студентів та розробці навчальних програм відповідно до всіх змін, щоб одного дня ми могли впевнено стверджувати, що люди можуть здійснювати контроль навіть над супер-ШІ.

Що можна сказати про безпеку штучного інтелекту в освіті. Ця тема також має на увазі питання чесності та прозорості. Як ми можемо переконатися, що алгоритми прийняття рішень вільні від упередженості чи дискримінації? Як зробити так, щоб студенти розуміли, як працює штучний інтелект і як він впливає на їхній освітній досвід? Важливим аспектом є навчання цифровій грамотності та етичним практикам під час роботи зі штучним інтелектом. Ми повинні розуміти, які дані збираються, як вони використовуються та які можуть бути наслідки. Таким чином ми формуємо команду активних учасників, здатних до критичного аналізу та свідомого використання технологій.

Для забезпечення безпеки використання штучного інтелекту в освіті необхідно посилювати співпрацю між навчальними закладами, науково-дослідними інститутами та органами державної влади. Розробка стандартів, законодавства та етичних орієнтирів дозволить нам створити середовище, в якому цифрові інструменти використовуються на благо освіти та суспільства.

Штучний інтелект – це не тільки технологія, а й величезна відповідальність. Ми повинні врахувати всі аспекти, щоб гарантувати, що штучний інтелект використовується безпечно та етично в освіті, створюючи середовище, де кожен може реалізувати свій потенціал, не турбуючись про безпеку своїх даних та цілісність навчання.

Останніми роками штучний інтелект став частиною багатьох сфер нашого життя, від безпілотних автомобілів до голосових помічників. Одним із найактуальніших питань, що обговорюються, є можливість заміни людини штучним інтелектом в освіті. Безсумнівно, це викликає суперечки і різні точки зору, але перш ніж прийняти остаточне рішення, слід розглянути як плюси, так і мінуси такого підходу.

Головною перевагою використання штучного інтелекту у відповідній галузі є його здатність обробляти великий обсяг інформації та передавати знання. Комп'ютери можуть навчатися на великих обсягах даних і зберігати інформацію без обмежень пам'яті. Це дозволяє їм швидко аналізувати інформацію та надавати точні відповіді на запитання. Крім того, штучний інтелект здатний забезпечити персоналізоване навчання з урахуванням рівня підготовки та особливостей кожного студента.

Однак, незважаючи на всі переваги, є й деякі недоліки заміни людини на штучний інтелект у навчанні. По-перше, важливим аспектом освіти є взаємодія вчителя і учня. Людина здатна адаптувати підхід до кожного, встановити емоційний зв'язок і стимулювати інтерес до предмета, що вивчається. Штучний інтелект хоч і володіє великим обсягом знань, але не може передати тепло і увагу, що істотно обмежує його ефективність в освітньому процесі.

Штучний інтелект не замінює людину, вчителя; може надавати недостовірну інформацію, яку потрібно додатково перевірити; відмовляється надавати відповіді на запитання, що несуть певну загрозу людям; може помилятися та допускати похибки у відповідях, рішеннях, висновках [1].

Крім того, використання штучного інтелекту може обмежити розвиток деяких навичок, які можна отримати лише практичним шляхом. У навчанні важливо не тільки отримати знання, а й навчитися застосовувати їх на практиці. Штучний інтелект не здатний навчати за допомогою експериментів, командної роботи та дискусій, що може призвести до зниження творчих здібностей та розвитку творчого мислення. Хоча штучний інтелект має певні переваги, його заміна людини може призвести до втрати значної людської складової в освітньому процесі. Людина здатна надати не тільки інформацію, а й мотивацію, емоційну підтримку і всебічну перспективу. При розробці нових систем навчання необхідно враховувати та адаптувати використання штучного інтелекту таким чином, щоб відновити баланс між людським та технологічним внеском у сферу освіти. Хоча використання штучного інтелекту в освіті відкриває заманливі можливості, але важливо зберегти баланс і забезпечити, щоб нова технологія лише доповнювала і покращувала творчий процес, водночас не знецінюючи роль людського фактора.

Список використаних джерел

1. Адамович І. Кулініч О. Штучний інтелект: можливості та ризики використання в освітньому процесі. *Електронний науково-педагогічний журнал «Житомирщина педагогічна»*, 2023. № 4(32).
2. Череватюк В. Використання інструментів штучного інтелекту у освіті: проблеми та можливості. *Вісник Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури*, 2024. № 1. С. 89–94.

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: НОВА ЕРА НАВЧАННЯ

Генсерук Юлія Вікторівна

здобувач третього(освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
julia.genseruk@gmail.com

У сучасному світі цифрових технологій штучний інтелект стрімко трансформує багато сфер життя, зокрема й освіту [1]. Одним із найяскравіших прикладів є застосування штучного інтелекту у вивченні англійської мови [2]. Завдяки високій адаптивності, інтерактивності та персоналізації він робить процес навчання більш ефективним, захопливим і доступним для широкого кола користувачів.

Штучний інтелект відкриває нову еру у вивченні англійської мови, зробивши процес навчання більш персоналізованим, адаптивним і ефективним.

Чат-боти та віртуальні помічники – це сучасні інструменти, які стають дедалі популярнішими у вивченні англійської мови. Вони можуть значно покращити процес навчання завдяки інтерактивності, доступності та персоналізації.

Одна з найважливіших переваг штучного інтелекту – це здатність підлаштовуватися під конкретного користувача. Алгоритми аналізують рівень знань, темп засвоєння матеріалу, типові помилки та інтереси студента. На основі цих даних система формує індивідуальні навчальні плани, що значно підвищує ефективність навчання.

Сучасні чат-боти на базі штучного інтелекту (наприклад, ChatGPT, Gemini, Claude, Copilot, Perplexity) дозволяють тренувати розмовні навички в режимі реального часу. Користувач може вести діалоги, задавати запитання, отримувати миттєві відповіді та навіть обговорювати актуальні теми англійською.

Сервіси на основі штучного інтелекту, такі як Grammarly або Quillbot, аналізують тексти та пропонують граматичні, лексичні й стилістичні виправлення. Вони не лише виправляють, а й пояснюють помилки, що допомагає глибше засвоїти правила.

Багато програм на основі штучного інтелекту, наприклад ELSA Speak, використовують штучний інтелект для аналізу вимови користувача. Вони визначають неточності, порівнюють вимову з еталонною та пропонують вправи